

Talat Ulusoy: Ermenilerin yok edilmesi ve bir tanık...

Posted on 20/09/2017

Uzun yıllar evvel tanışmıştık onunla. Başlangıçta, neredeyse her gün, sabah akşam görüşürdük. İskelenin yakınında beni bekliyor olurdu. Ayaküstü laflardık. İlk günden beri bir sıkıntısı varmış, bir şeyleri söyleyemiyormuş gibi gelirdi bana. Belki de bendim kararsız sorularıyla onu susturan.

Bir garip Melamet yolcusu gibiydi. Üstünde bir redingot, elinde bir rovelver vardı. İn mi, cin mi, iyi mi, kötü mü belli etmezdi. İskele uzaklara taşınınca görüşemez olduk. Uzaklaşmadık ama! Geçtiği yollarda izini sürdürdüm ve yıllar sonra dilini ve yolunu, sanırım biraz anladım.

Paris'te yüksek öğrenimdeyken siyasi mücadele içine girmiş. Bir suikast girişiminde yakalanıp Bükreş'te hapis yatmış, feleğin çemberinden geçmiş bir delifişek. Otuz yaşında, Bolşevik Devrimi'nden bir yıl, yani dünya tam bir çağ yangını içindeyken bu şehre gelmiş, "İnsan Hakları" adıyla bir gazete çıkarmaya başlamış. Geçtiği yollarda izini sürmekten kastettiğim, bu gazetede yazıları. O yazıları okuyunca tanımaya başladım onu. Salt bu yalnız adamı tanımakla kalmadım; yüz yıllık İttihatçı zihniyetin, sadece şiddet konusunda değil, aynı zamanda "sahtekarlık" konusunda da sınır tanımadığını anladım.

Anlatayım: Selanik'te çocukluğunu yaşarken, yani 1908 öncesinde şimdi geldiği bu şehir hemen hemen tüm mektep ve medrese görmüş insanlarıyla "hürriyet, uhuvvet, adalet"ten,

yani İttihat ve Terakki'den yanadır. Oysa bu fikirlerin tek menbaı Selanik imiş gibi öğretilmişti bana. Aynı şehir, 1912 "Sopalı Seçim"inden ve özellikle 1913 Babıali Baskını'ndan sonra, yine "hürriyet, uhuvvet, adalet"ten yanadır ve fakat, İttihat ve Terakki'ye (kısaca İT) açıktan karşı durmaya başlar. O bu şehirde böyle bir siyasi ortama gelir ve İT'e karşı saflarda yerini alır. Genç bir avukatla, Avni Muhyiddin ile 11 Kasım 1918'de "Hukuk-u Beşer" (HB) [İnsan Hakları] gazetesini hayata geçirir. 15 Mayıs 1919 gününde ölesiye kadar! Bu yedi ay yeter "gazeteci" olarak ünlenmesine.

Gazetede ki başyazılar onundur. Yazılarında "İT'in ciğeri"ni bilen biri olarak memlekete ettiği ve halen etmeye kalkıştığı kötülükleri hedef alır. O, bu gazeteyi çıkarasına kadar, Enver-Talat çetesinin fikrine hizmet eden bir silahlı eylem adamıdır. Günümüz diline aktarılmış olarak, başyazılarındaki kimi satırlarından takip edelim (koyulaştırmalar bana ait):

"Taparcasına sevdikleri cemiyetin ve partinin (İT) yahut siyasi imanın tutar bir yeri kaldı mı? Cemiyet'in (İT) siyasi hayatında bütün eylemlerinde kan ve cinayet, zulüm ve suistimal, uygarlığı küçümsemek, kainata meydan okumak gibi haksızlıklar, kötü ve memleketin temeli için, içinde bulunduğumuz yüzyıl için birer ayıp olan pek çok fasıllar dururken, şimdi beyaz kağıt üzerinde yüz kızartacak kara cümlelerle kimin hesabı görülmek ve kimin onur ve değeri kurtarılmak isteniyor?"

"Şimdi İttihat ve Terakki eski genel sekreteri Celal Bey (Bayar-T.U.), Manisa ve çevresinde dönüp dolaşıyor. Gazeteler kendisinden İttihat ve Terakki'nin genel sekreteri diye söz ediyorlar. Son İttihat kongresinde Talât, İttihat ve Terakki'nin paydos borusunu çalmamış mı idi? O halde şimdi taşra örgütlerinin eylemleri nasıl devam ediyor? İttihat ve Terakki ya var ya yok! Bunu anlamak istiyoruz. Varsa nasıl oluyor da memlekete bu kadar zulüm ve ihanette bulunan bir örgütün devamına izin veriliyor.."

"İttihadın kılıç artıklarının haber sayfaları ilgili oldukları eski örgütün memleketi kan ve

yoksulluk içinde batırdığını, pek çok aydını tam ve yarım şehit yaparak ailelerin başlarına siyah bir tül gerdiğini, en sonra adi hırsızlar gibi önemli bir serveti alarak bilinmeyen bir yere def olup gittiğini hatırlasalar ve sussalar.” (HB, 11 Aralık 1918)

“... Rakiplerimiz emin olsunlar ki, her aracı kullanacak ve fakat İttihat ve Terakki Teşkilatı'nı, onun taraftarlarını yok etmeye çalışacağımız, memleketi yok olmaya sürükleyen, bütün aleml zavallı İslamiyete, bahtı kara Türklüğe çaresiz Osmanlı tacına düşman eden uğursuz, katil, kan dökücü, sefil, zalim, hırsız, haydut... İttihat ve Terakki'nin bugün varlığından söz etmek, onun adına dil dökmek, onun içinde yer almış olmakla öğünmek, herhalde kendi kendinin idam kararını vermektir...”(HB, 29 Mart 1919)

Hani eskiler anlatırdı ya “bu memleket okumuş evlatları diye. O, eskilerin bu ifadesinin kaynağını başyazılarında çok açık ifade ediyor:

“Yazık ki şimdiye kadar yedek subaylara Enver ve kumpanyası pek sert, pek kaba davranmıştı. Zekanın en büyük düşmanı, ilim ve marifetin, ilerlemenin yaman bir cahili olan Enver, yedek subayları mitralyöz ve top atışları altında kırdırma(k)tan büyük bir zevk duymuştu...”(HB, 30 Aralık 1918)

Lutfen dikkat: Milleti oldu bittiye getirip sonu yenilgiyle biten bir savaşa sokan İttihatçı zihniyetin laik ve dindar takipçileri, bugün dahi Enver kumpanyasının sahtekarlığıyla girilen ve yenilgi ile biten bir savaşın içinden zafer çıkarma hokkabazlığından bir türlü vazgeçemiyorlar. Yedek subayları ve eratı ile 250 bin canın telef edildiği Çanakkale ve 90 bin canın telef edildiği Sarıkamış üzerinden . Niçin?

Bu hokkabazlığı “milliyetçi hisler”ini tatmin için yapmıyorlar. Ermeni katliamının yüzüncü yıldönümüne hazırlık olarak milliyetçi paranoyayı azdırıyorlar, Hocalı örneğinde olduğu gibi. Ama “üzgünüm”, bu kez başaramayacaklar. Çünkü Ermeni tehcir ve katliamının bir tanığı var! Bu tanık bir heykel. İzmir'in Konak Meydanı'na 1974 yılında dikilen bir heykel: Gazeteci

Hasan Tahsin heykeli. Yukarıdaki bütün başyazı alıntıları ve aşağıdaki tanık ifadesi “Yunan’a ilk kurşunu atan”(!) kahramanın gazetesi Hukuk-u Beşer’den:

“Anadolu’da Rumların ve Ermenilerin yok edilmesini emreden ve memleketlerini Almanların eline bırakan bu adamlar Abdülhamit siyasetinin hukuki varisidirler...” (HB, 2 Aralık 1918)

Hasan Tahsin, Ermeni milletin kökünü kurutanları çok iyi biliyordu ve o katillerle ilişkisini tamamiyle kesmişti. Yaşasaydı, gazetesindeki yazılardan ötürü ya “fail-i meçhul”e kurban gider, ya idam edilir, ya da “150’likler listesi”ne dahil edilip ülke dışına sürülürdü. 9 Eylül’den sonra öldürülen, idam edilen, sürgün edilen İzmirli aydınlar gibi...

O güne kadar, yani 12 Mart 1971 Darbesi’nin ertesinde, İzmir Atatürk’ten başka ikinci bir kahraman arayışına girdiğinde, İzmir basınında sert tartışmalar olmuştu. Sonunda Hasan Tahsin’i buldular. Bugün önünde hazırola geçtiği bu kahramana, eğer yaşasaydı yazdıklarından ötürü İttihat Terakki artıkları mutlaka “hain” derlerdi! Hasan Tahsin öldü ve kahraman oldu! Kaderin cilvesi dedikleri bu olsa gerek.

Kaynak: sesonline.net